

Ανάγνωση των «Buckower Elegien» του Bertolt Brecht ως «ποιήματα της ήττας» μέσα από συγκριτική μελέτη τους με ποιητικά έργα των Άρη Αλεξάνδρου, Μιχάλη Κατσαρού και Μανόλη Αναγνωστάκη

**Μαρία Βλάμη
(Α.Μ. 2019Β05)**

Επιβλέπουσα: Επίκουρη Καθηγήτρια Όλγα Λασκαρίδου

Περίληψη

Η ερευνητική αυτή εργασία θέτει δύο στόχους. Πρώτος στόχος είναι να «χαρτογραφήσει» με ακρίβεια την πορεία που διάνυσε η – καθυστερημένη σε σχέση με τη στιγμή της παραγωγής της – πρόσληψη της μπρεχτικής ποίησης στην Ελλάδα από τη δεκαετία του '30 έως και σήμερα. Δεύτερος στόχος είναι να επιχειρηθεί η συγκριτική ανάγνωση των «Buckower Elegien» (1953) με τρεις ελληνικές ποιητικές συλλογές που ανήκουν στη μεταπολεμική πολιτική ποίηση της ίδιας δεκαετίας και εντάσσονται σε μια συγκεκριμένη κατηγορία της νεοελληνικής γραμματολογίας, την «ποίηση της ήττας»¹. Σκοπός είναι μέσα από αυτήν την προσέγγιση των πολιτικών ποιημάτων που συνέθεσε ο Bertolt Brecht ως καλλιτεχνική αντίδραση στα γεγονότα της 17ης Ιουνίου 1953, υπό το πρίσμα μιας πολλαπλής ήττας (πολιτικής, κομματικής, ιδεολογικής, προσωπικής;), να διερευνηθεί αν και κατά πόσο η μπρεχτική κριτική ελεγειακή πρόθεση και ποιητική γραφή συναντιέται με τον ελεγειακό τόνο των μελετώμενων ελληνικών ποιημάτων της ήττας.

¹Πρόκειται για την ποιητική συλλογή «Κατά Σαδδουκαίων» (1953) του Μιχάλη Κατσαρού, το ποιητικό έργο «Ευθύτης οδών» (1959) του Άρη Αλεξάνδρου και τις ποιητικές συλλογές «Η συνέχεια», «Η συνέχεια 2», «Η συνέχεια 3» (1954-1962) του Μανόλη Αναγνωστάκη.

THESIS TITLE

Bertolt Brecht's "Buckower Elegien" and the Modern Greek "Poetry of defeat" of Aris Alexandrou, Michalis Katsaros and Manolis Anagnostakis.

A comparative study

Maria Vlami (A.M. 2019B05)

Supervisor: Assistant Professor Olga Laskaridou

Abstract

This dissertation aims at two main objectives: Firstly, it will fill the bibliographic gap concerning the reception of Brecht's poetry in Greece, from the 1930s until today; in this context, the delayed interest of modern Greek readers and literary criticism in the "Buckower Elegien" (1953) shall be investigated. The second objective is to compare the "Buckower Elegien" with modern Greek poems belonging to the so-called "Poetry of defeat" from the same post-war decade. The poetic reaction of Brecht to the events of June 17, 1953 – as manifested in "Buckower Elegien" – should be read in the light of a multiple (political, partisan, ideological, personal?) defeat, as expressed in the character of anthologies by Aris Alexandrou, Michalis Katsaros and Manolis Anagnostakis.¹ It shall be demonstrated that the rational and unemotional tone of Brecht's late poetry definitely coincides with the elegiac intention of Modern Greek poems. The discussion of the latter provides a new perspective on the "Buckower Elegien".

¹This refers to the collections "Κατά Σαδδουκαίων" (1953) of Michalis Katsaros, "Ευθύτης οδών" (1959) of Aris Alexandrou and "Συνέχεια", "Συνέχεια 2" and "Συνέχεια 3" (1954-1962) of Manolis Anagnostakis.

TITEL DER DISSERTATION
Bertolt Brechts «Buckower Elegien» und die neugriechische «Lyrik der Niederlage» von Aris Alexandrou, Michalis Katsaros und Manolis Anagnostakis.
Eine vergleichende Studie

Maria Vlami
(A.M. 2019B05)

Supervisor: Assistenzprofessorin Olga Laskaridou

Abstract

Die Dissertation verfolgt ein zweifaches Ziel: Erstens will sie die bibliografische Lücke schließen, die in der Rezeption von Bertolt Brechts Lyrik in Griechenland seit den 1930er Jahren zu bemerken ist; in diesem Rahmen wird auch das verspätete Interesse der neugriechischen literarischen Öffentlichkeit an den „Buckower Elegien“ (1953) untersucht. Zweites Ziel ist es, die „Buckower Elegien“ mit griechischen Gedichten aus demselben Nachkriegsjahrzehnt zu vergleichen, die der sogenannten „Lyrik der Niederlage“ angehören. Dabei soll Brechts poetische Reaktion auf die Ereignisse des 17. Juni 1953, wie sie sich in den „Buckower Elegien“ manifestiert, im Licht einer mehrfachen (politischen, parteilichen, ideologischen, persönlichen?) Niederlage gelesen werden, die den Gestus der Anthologien¹ von Aris Alexandrou, Michalis Katsaros und Manolis Anagnostakis bestimmt. Ausgangshypothese ist, dass sich der nüchterne Ton von Brechts Spätlyrik durchaus mit der elegischen Absicht der neugriechischen Gedichte berührt, die somit eine neue Perspektive auf die „Buckower Elegien“ ermöglichen.

¹ Es handelt sich um die Sammlungen „Κατά Σαδδουκαίων“ (1953) von Michalis Katsaros, „Ευθύτης οδών“ (1959) von Aris Alexandrou und „Συνέχεια“, „Συνέχεια 2“ und „Συνέχεια 3“ (1954-1962) von Manolis Anagnostakis.